

| شینا انصاری |

| رئیس سازمان
حفاظت محیط زیست |

پایش گردوغبار ضرورت‌ها و تنگناها

در دو دهه گذشته پدیده گردوغبار استان‌های زیادی از کشورمان را تحت‌تأثیر خود قرار داده است. پنجوی که در شرایط شدت گرفتن این پدیده، بالغ بر ۲۳ استان کشور درگیر آن می‌شوند. قرارگیری ایران در کمربند خشک کره زمین باعث شده است بخش‌هایی از کشور ما به‌طور بی‌پایسته با آثار فرسایش بادی و گردوغبار با منشأ داخلی و یا خارجی مواجه باشد

روزنامه

سایما

| سال بیستم | شماره پیاپی ۲۹۶۸ | دوشنبه ۳۰ مهرماه ۱۴۰۳ | قیمت ۵ هزار تومان |

www.payama.ir

پرونده‌ای درباره تاثیر فناوری‌های روز در مدیریت کانون‌های گردوغبار در ایران

فناوری به گردِ غبار نمی‌رسد

مدیرکل دفتر مخاطرات و مهندسی سازمان زمین‌شناسی: در ایران همه فناوری‌ها وجود دارد، اما به‌عنوان سرزمینی با شرایط اقلیمی خشک و نیمه‌خشک و دارای این پدیده‌های جاری، کافی نیست
رئیس مرکز ملی اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی: توسعه علم به کمک‌کرد برای پدیده‌های جوی آماده باشیم

در گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس از عملکرد وزارت میراث فرهنگی در حوزه ایجاد اشتغال پایدار مطرح شد:

ناکامی در اشتغال

وزارت میراث فرهنگی، آمار و اطلاعات لازم از وضعیت اجرایی‌سازی قانون «حمایت از توسعه و ایجاد اشتغال پایدار در مناطق روستایی و عشایری» و اشتغال ایجاد شده را ندارد

۳

هزینه‌های بالا تولید زعفران و قیمت پایین دولت برای خرید، باعث شده که دلال‌ها این محصول را روانه بازار اروپایی کرده و به نام کشورهای غیر از ایران به فروش برسانند

زعفران در تنگنای خرده‌مالکی

کارشناسان معتقدند بازگشت به نظام تعاونی و جمع‌بندی سرمایه‌ها بر این اراضی کوچک می‌تواند راهگشا باشد

۲

بخش‌هایی از استان البرز در زمره پرفروشنسخت‌ترین مناطق ایران قرار دارند

استان البرز یک ورشکسته آبی

بیشینه فروشنسخت در ساوجبلاغ به ۲۹ سانتی‌متر در سال می‌رسد

۶

یادداشت

کاهش اثرات بلایای طبیعی تکنولوژی در نقش منجی ظاهر می‌شود

| هانیه کلهر |
| روزنامه‌نگار |

نکته

سند جامع صنایع دستی با مشورت چه کسانی تدوین شده است؟

| هیاس حسینی |
| فعال حوزه صنایع دستی و هنرمند شیشه‌گری |

سخن

ابعاد امنیتی فرونشست زمین و افول سیاست‌ورزی

| مهدی خاکی فیروز |
| روزنامه‌نگار |

کهنکوبه و بویراحمد

تشریح برنامه‌های هفته بیمه سلامت در کهنکوبه و بویراحمد

ذوالفقاری - مدیرکل بیمه سلامت استان کهنکوبه و بویراحمد در نشست خبری با حضور خبرنگاران برنامه‌های هفته بیمه سلامت در استان را تشریح کرد. فرغ شایهنگ گفت: هفته بیمه سلامت فرصت مغتنمی است تا اقدامات فعالیت‌ها و سیاست‌های حوزه‌های سلامت به‌ویژه سازمان بیمه سلامت ایران به‌عنوان یکی از مهم‌ترین ارکان وزارت بهداشت نزد آحاد جامعه به‌ویژه مردم اطلاع‌رسانی و تبیین شود با اشاره به سالروز تصویب قانون بیمه هگانی گفت برنامه‌های هفته بیمه سلامت جهت آشنایی بیشتر مردم، بیمه‌شدگان و ارائه‌دهندگان خدمات سلامت با خدمات ارائه شده توسط سازمان بیمه سلامت از ۲۸ مهرماه تا ۴ آبان در رسانه‌های مختلف اطلاع‌رسانی می‌شود. او تشکیل ستاد برگزاری مراسم هفته بیمه سلامت در اداره کل با هدف فرهنگ‌سازی و اطلاع‌رسانی روزشمار هفته بیمه سلامت و تبیین سیاست‌ها و عملکرد سازمان بیمه سلامت ایران را یکی از اقدامات این اداره کل در هفته سلامت برشمرد و افزود:

- برگزاری نشست خبری در خصوص جایگاه بیمه سلامت در نظام سلامت و دستاوردهای آن و همچنین اقدامات انجام شده و برنامه‌های آتی
- برنامه‌ریزی جهت دیدار مدیرکل با مسئولین و مقامات استانی اعم از امام‌جمعه، استاندار و نمایندگان مجلس بمنظور ارائه گزارش عملکرد حوزه متبوع و استماع نظرات آنان، جلب‌توجه افکار عمومی به جایگاه بیمه سلامت و نقش محوری آن، از برنامه‌هایی است که در این هفته برگزار می‌شود.

- بنا بر اعلام آمادگی روابط‌عمومی این اداره کل، همچنین هماهنگی با دفتر امام‌جمعه محترم شهرستان بویراحمد بمنظور تبیین شعار هفته سلامت و ارتباط موضوعی آن با اهداف کلان سازمان بیمه سلامت ایران هماهنگی در خصوص سخنرانی مدیرکل محترم و روسای ادارات شهرستانی قبل از خطبه‌های نماز جمعه (در صورت برگزاری نماز جمعه) از دیگر برنامه‌های این هفته است

- برگزاری مراسم عبادت از بیماراران با اولویت بیماراران بی‌بضاعت، دیدار با خانواده معزز شهدا و جانبازان و زیارت قبور شهدا به‌ویژه شهدای مدافع حرم - برگزاری مراسم بزرگداشت به‌مناسبت هفته بیمه سلامت با هدف ارتقای آگاهی مردم، پزشکان و گروه‌های مرتبط، تاکید بر اقدامات سازمان بیمه سلامت ایران در مدیریت کنترل هزینه‌های جاری بر نظام سلامت، انتخاب و معرفی فعالان و تلاشگران نظام بیمه سلامت و تقدیر از آنان با حضور مسئولان ارشد استانی

- تهیه و تدوین گزارش فعالیت‌ها و دستاوردهای سازمان بیمه سلامت ایران و اداره کل بیمه سلامت استان و ارائه به رسانه‌ها، تهیه تیزر تبلیغاتی و شعارهای زیرنویس تلویزیون و برگزاری نمایشگاه توانمندی‌های نظام بیمه سلامت با هدف ارائه دستاوردهای این حوزه در مکان‌های پر مخاطب و ارائه بروشور، پمفلت، پوستر و سایر موارد آموزشی و تبلیغاتی
- حضور در مدارس راهنمایی یا دبیرستان با هدف معرفی سازمان بیمه سلامت ایران

- برگزاری تورهای یک‌روزه برای همکاران و خانواده‌هایشان، حضور مدیرکل محترم در صداوسیما در برنامه گفتگوی ویژه گزارش خبری، همایش پیاده‌روی به همین مناسبت، حضور در مصلی، برگزاری میز خدمت و ایجاد پایگاه سنجش سلامت جهت ارائه خدمات رایگان به مردم و بهره‌مندی از فرصت ایجاد شده جهت ارتقای سواد آنها در حوزه بیمه سلامت
- برگزاری مسابقات مختلف در راستای معرفی بیش‌ازپیش سازمان بیمه سلامت ایران، مستندسازی و انتشار فعالیت‌ها از دیگر برنامه‌های سازمان بیمه سلامت در طول هفته بیمه سلامت است.

اردبیل

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان اردبیل خبر داد: اردبیل نیازمند توسعه صنایع تبدیلی کشاورزی و غذایی است

کبری سعادت - مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان اردبیل، گفت: یک‌چهارم از قراردادهای واگذار شده به سرمایه‌گذاران در شهرک‌ها و نواحی صنعتی استان در زون غذایی، دارویی و بهداشتی قرار دارند که این موضوع نشان از نیاز استان به توسعه صنایع تبدیلی کشاورزی و غذایی است.

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان اردبیل، افزود: با توجه به مشوق‌های ارائه شده، شاهد استقبال سرمایه‌گذاران برای حضور در شهرک‌های صنعتی هستیم که واگذاری زمین به صورت شرایط نقد و اقساط، تخفیف تا ۵۰ درصدی حق بهره‌برداری زمین در مناطق محروم و ارائه بسته‌های حمایتی به واحدهای تولیدی، از جمله مشوقاتی است که در جهت ایجاد رونق اقتصادی، اشتغال پایدار و حمایت از تولید انجام شده است.

علاوه بر این، از واگذاری زمین در شهرک‌های صنعتی از طریق سامانه الکترونیکی خبر داد و افزود: برای شفاف‌سازی امور و کاهش بروکراسی‌های اداری، فرآیند واگذاری زمین در شهرک‌های صنعتی به صورت الکترونیکی انجام می‌شود تا ضمن شفاف‌سازی و تسهیل امور و کاهش مراجعات حضوری، متقاضیان بتوانند بدون مراجعه به شرکت شهرک‌های صنعتی، با مشاهده قطعات خالی نسبت به ثبت درخواست دریافت زمین صنعتی اقدام کنند.

مزایده تجهیزات بلااستفاده، ضایعاتی و اسقاطی مخابرات منطقه لرستان آگهی مزایده شماره ۴۰۳/۳

مدیریت مخابرات منطقه لرستان در نظر دارد تجهیزات ضایعاتی و اسقاطی و بلا استفاده خود را از طریق مزایده عمومی به فروش برساند. متقاضیان شرکت در مزایده می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به آگهی مزایده در سایت شرکت مخابرات ایران به آدرس www.tci.ir و مخابرات منطقه لرستان به آدرس www.lorestan.tci.ir مراجعه و یا با شماره تلفن ۳۳۳۵۳۳۹۳ تماس حاصل نمایند.

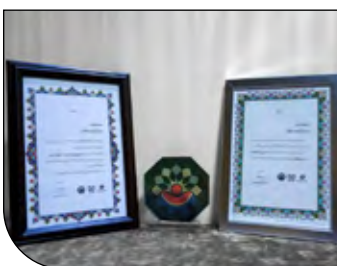
مخابرات منطقه لرستان

از سوی انجمن بهره‌وری ایران صورت گرفت؛ اعطای تندیس و عناوین برتر برای سه طرح توسعه پایدار شرکت توسعه آهن و فولاد گل‌گهر

ارزیابی‌شده برگزار شد، شرکت توسعه آهن و فولاد گل‌گهر پس از ارزیابی هیات داوران و راهیابی به مرحله نهایی، در بخش «اقتصاد چرخشی» بالاترین سطح تندیس رویداد را از آن خود کرد و در دو بخش «حفظ محیط‌زیست» و «توانمندسازی جوامع محلی» تقدیرنامه دریافت و تجلیل شد.

رویداد ملی تولید مسئولانه و بهره‌وری که توسط انجمن بهره‌وری ایران و اتاق بازرگانی، صنایع و معادن ایران با هدف بررسی و معرفی اقدامات و طرح‌های بهره‌ورانه، پایدار و مسئولانه‌ی شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی در فرآیند تولید و مسئولیت‌های اجتماعی برگزار شده است، با معرفی و تجلیل از طرح‌های برتر در سطح کشور به کار خود پایان داد. در آیین اختتامیه این رویداد که با حضور معاون رئیس‌جمهور و رییس سازمان اداری استخدامی کشور، دستیار اجتماعی رییس‌جمهور، معاونان اتاق ایران و مدیران و نمایندگان شرکت های

اطلاع‌رسانی

مدیرکل بنیاد مسکن انقلاب اسلامی خراسان رضوی خبر داد:

معرفی ۳۹ هزار متقاضی دریافت وام طرح نهضت ملی مسکن روستایی خراسان رضوی به بانک‌ها

معکوس شهر به روستا ذکر کرد و گفت: اگر تأمین مسکن در روستاها به‌درستی مدیریت شود، امکان مهاجرت معکوس و بازگشت بسیاری از روستاییان که برای زندگی بهتر به شهرها مهاجرت کرده‌اند، فراهم می‌شود و از سوی دیگر بسیاری از روستاییانی که علاقه‌مند به زندگی در روستاها هستند و در تأمین زمین با مشکل مواجه‌اند، امکان بهره‌مندی از این طرح برای آنان فراهم خواهد شد.

وی یادآور شد: در قالب این طرح به متقاضیان ۳۵۰ میلیون تومان وام با کارمزد ۵ درصد با بازپرداخت ۲۰ساله اعطا می‌شود. مدیرکل بنیاد مسکن انقلاب اسلامی خراسان رضوی اضافه کرد: مطابق سرشماری نفوس و مسکن سال ۹۵، در استان خراسان رضوی ۴۸۶ هزار واحد مسکونی روستایی وجود دارد که ۱۶۸ هزار واحد با استفاده از تسهیلات حمایتی توسط بنیاد مسکن احداث شده است.

خبرنگار مشهد سیمیه باقرزاده/مدیرکل بنیاد مسکن انقلاب اسلامی خراسان رضوی گفت: سهمیه استان طی چهار سال، ۶۴ هزار واحد در نظر گرفته شده که از این تعداد ۴۳ هزار و ۸۰۰ قفره سهمیه تخصیص تاکنون ۳۹ هزار و ۱۰۰ متقاضی دریافت وام به بانک‌های عامل معرفی شده‌اند. مهندس سید خلیل منبئی بیان کرد: در دولت شهید جمهوری‌آئانه رئیس‌جمهوری طی ۴ سال، ۶۴ هزار واحد توسط بنیاد مسکن استان خراسان رضوی در

قالب طرح نهضت ملی مسکن احداث شود. وی با اشاره به پیشرفت فیزیکی طرح نهضت ملی مسکن در روستاها گفت: تاکنون بالغ بر ۲۶ هزار و ۳۰۰ واحد پی‌کتی، ۲۴ هزار و ۴۰۰ واحد اجرای فونداسیون، ۲۰ هزار و ۶۰۰ واحد اجرای اسکلت، ۱۸ هزار و ۶۴ واحد اجرای سقف و ۱۵ هزار و ۱۵۰ واحد نیز سف‌کاری آن به اتمام رسیده است و حدود ۹ هزار و ۷۰۰ واحد نیز نازک‌کاری آن به پایان رسیده است. منبئی یکی از مزیت‌های این طرح را مهاجرت

در گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس از عملکرد وزارت میراث‌فرهنگی در حوزه ایجاد اشتغال پایدار مطرح شد:

ناکامی در اشتغال

وزارت میراث‌فرهنگی، آمار و اطلاعات لازم از وضعیت اجرایی‌سازی قانون «حمایت از توسعه و ایجاد اشتغال پایدار در مناطق روستایی و عشایری» و اشتغال ایجادشده را ندارد

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

قانون «حمایت از توسعه و ایجاد اشتغال پایدار در مناطق روستایی و عشایری بااستفاده از منابع صندوق توسعه ملی» بمنظور تسهیل دسترسی روستاییان به منابع اعتباری رسمی کشور با هدف توسعه و ایجاد اشتغال پایدار، شهریور سال ۹۶ به تصویب مجلس رسید. براساس این قانون معادل ریالی ۱.۵ میلیارد دلار از محل صندوق توسعه ملی در مؤسسات عامل (بانک‌های کشاورزی، توسعه و تعاون، پست‌بانک و صندوق کارآفرینی امید) سپرده‌گذاری شده است و با تلفیق منابع هر مؤسسه برابر با سهم صندوق توسعه در مجموع حدود ۱۲ هزار میلیارد تومان برای پرداخت تسهیلات اشتغال روستایی اختصاص پیدا کرد. براساس بند «پ» و «ت» ماده دوم آیین‌نامه اجرایی این قانون، گردشگری و صنایع‌دستی و فعالیتهای فرش دستباف و تمامی فعالیت‌های مربوط به آن در دامنه شمول این قانون قرار گرفته و برای هر کدام ۱۰ درصد از کل منابع موجود اختصاص داده شده است. به‌عبارتی کل منابع پیش‌بینی‌شده برای هریک ازبخش‌های گردشگری و صنایع‌دستی ۱۹۰۲.۲۵ بوده که در مجموع برابر با ۳۸۰۴.۵ میلیارد تومان است.

وضعیت ایجاد اشتغال پایدار در صنایع‌دستی و گردشگری نامطلوب است پس از گذشت هفت سال از تصویب این

قانون و تخصیص اعتبارات مربوط به آن، مرکز پژوهش‌های مجلس عملکرد وزارت میراث‌فرهنگی را در زمینه اجرای این قانون زیر ذرهبین برده و از ابعاد مختلف مورد بررسی قرار داده است. براساس مندرجات این گزارش: «با وجود حجم بالای منابع پیش‌بینی‌شده، وضعیت تسهیلات موضوع قانون از نظر تعداد متقاضیان و دریافت‌کنندگان، و حجم کلی تسهیلات پرداخت‌شده، بیان‌کننده محقق نشدن کامل اهداف مربوط به تسهیلات در توسعه گردشگری و صنایع‌دستی بوده است»

مطالعات نشان می‌دهد از سهم ۱۰درصدی گردشگری ۷درصد و از سهم ۱۰درصدی صنایع‌دستی تنها ۵درصد از اعتبارات جذب شده است. علاوه بر این مهمترین هدف قانون، یعنی پایداری اشتغال‌های ایجادشده، محقق نشده است. ضمن اینکه ارزیابی‌های صورت‌گرفته در برخی از استان‌ها نشان از آن دارد که در تحقق اهداف قانون، وضعیت بخش‌های صنایع‌دستی و گردشگری نسبت به بخش‌های کشاورزی و منابع‌طبیعی، صنایع و معادن کوچک و فعالیت‌های خدماتی و فناوری اطلاعات، وضعیت نامطلوبی است». یکی از دلایلی که این گزارش برای محقق نشدن ارائه تسهیلات به افراد واجد شرایط مطرح کرده است، رد شدن طرح‌هایی است که وزارت میراث‌فرهنگی به

بانک‌ها ارائه کرده است: از تعداد ۳۴ هزار و ۳۷۳ طرح ارسالی از سوی وزارت میراث‌فرهنگی، ۱۷ هزار و ۵۲۷ طرح در زیر ذرهبین فنی استانی تأیید و به بانک‌ها معرفی‌شده‌اند. نزدیک به ۱۷ هزار (۵۰ درصد از طرح‌های ارسالی) طرح ارسالی توسط کمیته‌های فنی استانی، توسط بانک‌ها و مؤسسات عامل رد شده‌اند. بانک‌ها نداشتن اهلیت لازم از نظر فنی، مالی و اقتصادی طرح‌های ارسالی از سوی وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی را دلیل اصلی این موضوع، عنوان کرده‌اند.»

تأکید غیراصولی بر توسعه اقامتگاه‌های بوم‌گردی

یکی از نکات قابل‌تأمل در این گزارش اولویت‌بخشی غیراصولی وزارت میراث‌فرهنگی به موضوع توسعه اقامتگاه‌های بوم‌گردی است. در این گزارش آمده است: «توسعه اقامتگاه‌های بوم‌گردی و طرح‌های طبیعت‌گردی در اولویت طرح‌های موضوع قانون قرار گرفته است؛ درحالی‌که مسیر توسعه گردشگری روستایی و عشایری همه استان‌ها از احداث و توسعه اقامتگاه بوم‌گردی نمی‌گذرد. در نتیجه، انعطاف‌پذیری و پیوند بین رسته‌های تعیین‌شده با ظرفیتهای منطقه‌ای و روستایی و عشایری برخی استان‌ها باید مورد توجه ویژه قرار گیرد». مسئولان وزارت میراث‌فرهنگی

است. عواملی که در طول هفت سال گذشته مانع از تحقق این هدف در وزارت میراث فرهنگی شده، به باور پژوهشگران: «ضعف هماهنگی سازوکارهای نظام بانکی با رویکردهای توسعه‌ای در مناطق روستایی، سختگیری برای پذیرش وثیقه‌های روستاییان، عدم اهلیت لازم فنی، مالی و اقتصادی بیش از نیمی از طرح‌های ارسالی وزارت میراث‌فرهنگی به کمیته‌های فنی استانی، ضعف پیوند بین رسته‌های فعالیتی تعیین‌شده با شرایط و مزیت‌های برخی استان‌ها، نادیده‌انگاری موضوع توانمندسازی جامعه محلی در برخورد با گردشگران و عدم الزام به بیمه شاغلین موضوع قانون» است. این پژوهش درنهایت به این نتیجه رسیده است که: «به‌طورکلی ارزیابی نهایی از عملکرد وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی در اجرای قانون حمایت از توسعه و ایجاد اشتغال پایدار در مناطق روستایی و عشایری با استفاده از منابع صندوق توسعه ملی این است که رویکرد این وزارتخانه در رسته‌های گردشگری و صنایع‌دستی، غالباً تسهیلات‌محوری به‌جای برنامه‌محوری بوده است. به‌عبارت دیگر، تلاش‌ها معطوف به تخصیص تسهیلات بوده است و اقدام اثربخشی در راستای تحقق اهداف قانون از تخصیص تسهیلات به‌ویژه ایجاد اشتغال پایدار در حوزه گردشگری و صنایع‌دستی صورت نگرفته است»

وزارت میراث‌فرهنگی آمار ندارد

در بخشی از این گزارش به ضعف بزرگ وزارت میراث‌فرهنگی که تهیه و ارائه آمار دقیق و درست است نیز اشاره شده: «وزارت میراث‌فرهنگی، به‌رغم آنکه دستگاه اجرایی مربوط به موضوع بخش صنایع‌دستی و گردشگری است و مطابق قانون موظف به انجام مراحل اطلاع‌رسانی، دریافت، ثبت و تخصیص تسهیلات است؛ و همچنین مکلف به تعیین ضوابط و برنامه اجرایی و همچنین نظارت بر حسن اجرا و تحقق اهداف قانون در اشتغال‌های ایجادشده است، آمار و اطلاعات لازم از وضعیت اجرایی‌سازی قانون و اشتغال‌های ایجادشده ندارد. روشن است که فقدان آمار و اطلاعات مذکور، ارزیابی دقیق درباره عملکرد این قانون در حوزه صنایع‌دستی و گردشگری را دشوار می‌کند.»

این پژوهش در پایان پیشنهاداتی برای رفع موانع موجود در مسیر تحقق این قانون ارائه کرده است، از جمله اینکه: «در راستای جلوگیری از هرگونه راکت و سواستفاده و تضامات پایداری اشتغال و نهایی‌سازی طرح‌های مربوط به موضوع گردشگری لازم است تسهیلات به طرح‌های اشتغالزایی به‌صورت مرحله‌ای و بنحوی پرداخت شوند که دریافت‌کنندگان تسهیلات تعهدات خود در زمینه اشتغال را انجام دهند. موضوعی که در گزارش سازمان نظارتی برنامه‌ویودجه کشور نیز به آن اشاره شده است. می‌توان تسهیلات به طرح‌های اشتغالزایی با نرخ سود متعارف بانکی برای اجرا تخصیص داد و سپس یارانه سود بانکی پس از اجرای کامل تعهدات در زمینه اشتغال در چارچوب اصلاح قانون پرداخت شود». در مجموع این گزارش را می‌توان به‌عنوان نمونه‌ای از عملکرد وزارت میراث‌فرهنگی در حوزه اشتغال و بهره‌مندی از امکانات مرور کرد. نبود برنامه بلندمدت و دقیق با‌توجه‌به آمایش سرزمین و ظرفیته‌ها و امکانات موجود در هر بخش از کشور و همچنین، اجرای یک برنامه واحد برای تمامی شهرها و روستاها بدون در نظر گرفتن ملزومات توسعه گردشگری و حمایت از صنایع‌دستی منجر به وضعیت موجود در این دو حوزه است که از زوایای دیگر هم در معرض آسیب‌های متعدد قرار دارند.

پیام‌هیراث

۳

روزنامه

سام‌ما
www.payamema.ir

خبر

مدیرکل گردشگری داخلی وزارت

میراث‌فرهنگی:

هشت روستای ایران

کاندید جهانی شدن

در اجلاس کلمبیا

هستند

صد روستای کشور با‌توجه‌به ظرفیت‌های تاریخی و فرهنگی خود قابلیت تبدیل به دهکده‌های جهانی گردشگری را دارند.
مدیرکل گردشگری داخلی وزارت میراث‌فرهنگی، با اشاره به این موضوع گفت: تاکنون تنها روستای «کندوان» استان آذربایجان‌شرقی به‌عنوان دهکده جهانی در فهرست سازمان جهانی گردشگری ثبت شده است و روستاهای شهرهای جنوب استان خراسان‌رضوی از قابلیت‌های زیادی برای ثبت به‌عنوان دهکده جهانی برخوردارند. روستاهای نقاط مختلف کشور علاوه‌بر تاریخ و فرهنگ غنی، آداب و رسوم کهن خود را حفظ کرده‌اند و از ظرفیت خوبی برای توسعه و رونق صنعت گردشگری برخوردارند. روستاهای دارای قابلیت ثبت در فهرست دهکده‌های جهانی بعد از بررسی نهایی به سازمان جهانی گردشگری پیشنهاد می‌شوند تا تعدادی از آنها سال آینده میلادی در زمره دهکده‌های جهانی ثبت شوند.

مدیرکل دفتر توسعه گردشگری داخلی همچنین اعلام کرد: هشت روستای ایران کاندیدای جهانی شدن در اجلاس امسال سازمان جهانی گردشگری در کلمبیا هستند. فاطمی درباره اجلاس پیش رو می‌گوید: اجلاس تخصصی گردشگری امسال در کلمبیا ۲۵ آبان‌ماه برای انتخاب بهترین روستاهای گردشگری از ایران هشت روستا کاندید هستند؛ پالنگان کردستان، بیشه لرسنان، ایبانه اصفهان، مینمد کرمان، فرج یزد، اصفهک در خراسان‌جنوبی، قلعه‌بالا در سمنان و کندلوس مازندران. امیدواریم امسال حداقل یک روستا را در فهرست جهانی ثبت کنیم. ما پنج سال تلاش کردیم و یک روستا که کندوان بود، سال گذشته ثبت شد. معمولاً از هر کشوری یک یا دو روستا ثبت می‌شود. روستاهای ما قابلیت‌های بسیار خوبی دارند. عمده مشکلات ما در زیرساخت‌هاست. یکی از شاخصه‌های مهم سازمان جهانی گردشگری بحث زیرساخت‌های گردشگری، تعداد اقامتگاه‌ها، زنجیره ارزش گردشگری، امکانات روستاست. مواردی که برای سازمان‌های جهانی مهم است، پایداری محیط‌زیستی و اجتماعی و مباحثی مثل زیرساخت‌های الکترونیک، حضور در وب‌سایت‌های جهانی، ارتباطات مالی بین‌المللی و پهنای باند اینترنت است که ما در این موارد مشکلاتی داریم.

به‌گفته فاطمی، با‌توجه‌به مشکلات حوزه گردشگری خارجی، توجه به قابلیت‌های تاریخی و منطقه‌ای و از جمله روستاهای هدف گردشگری و ثبت آنها در فهرست دهکده‌های جهانی و توجه بیشتر به گردشگری داخلی موجب رونق صنعت گردشگری کشور می‌شود.

«شاهنامه بزرگ ایلخانی» در موزه ملک رونمایی می‌شود

نسخه مصور و منحصربه‌فرد دوره ایلخانی با عنوان «شاهنامه بزرگ ایلخانی» که برای نخستین‌بار در ایران منتشر شده است، رونمایی خواهد شد. به‌گزارش خبرگزاری مهر، مراسم رونمایی از کتاب «شاهنامه بزرگ ایلخانی (ابوسعیدنامه)» روز سه‌شنبه، یکم آبان‌ماه ۱۴۰۳، با حضور نویسنده و مترجمان در مؤسسه کتابخانه و موزه ملی ملک برگزار خواهد شد.

«ابوسعیدنامه» نامی است که نگارنده کتاب، «ابوالعلا سوداوار» (نویسنده و ایران‌شناس برجسته) برای این شاهنامه پیشنهاد کرده است. این نام‌گذاری به این دلیل است که نسخه مذکور برای ابوسعید بهادرخان، فرمانروای ایلخانی پدید آمده است و دوست‌محمد در دیباچهٔ معروف خود بر مرقع بهرام‌میرزا از این موضوع یاد کرده است. این اثر نسخهای منحصربه‌فرد است و احتمالاً کهن‌ترین نمونهٔ مصور از روزگار ایلخانی است. در این کتاب ابوالعلا سوداوار به بررسی و تحلیل نگاره‌های این نسخه خطی تاریخی پرداخته و اطلاعات تازه‌ای پیرامون تاریخچه و نحوه شکل‌گیری و تولید این نسخه مصور ارائه کرده است.

رویکرد وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی در اختصاص اعتبارات موضوع این قانون، تسهیلات‌محوری به‌جای برنامه‌محوری بوده است. به‌عبارت دیگر نظارت مؤثر بر اجرای طرح‌ها و ارتقای اثربخشی آنها در طول سال‌های اجرای قانون صورت نگرفته است

وزیر میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی به برداشتن موانع صادرات صنایع‌دستی اشاره کرده است. باید مشخص شود چه چیزی را می‌خواهیم صادر کنیم. مهم است. مشکل اینجاست که فکر می‌کنند همه باید صنایع‌دستی را بخردن. زمانی صنایع‌دستی لازمه زندگی بود و امروز نیست. باید بررسی شود کسی که در غرب زندگی می‌کند و محصول فرهنگی می‌خرد، چرا اقدام به خرید یک محصول می‌کند. آیا صنایع‌دستی سنتی جایی در کنار دیزاین مدرنی که وارد خانه‌ها شده است، دارد؟ به‌عقیده من همه این موارد نیازمند زیرساخت و آموزش است.

صنعتگر، هنرمند، تولیدکننده و خلاق تشکیل شده است، سپس برای آن سندی تدوین شود. وقتی همه را زیر مجموعه صنایع‌دستی قرار می‌دهیم و می‌خواهیم با ۳۰ میلیون تومان برای آن ایجاد اشتغال کنیم، چه سندی برای آن تدوین کرده‌ایم. عرصه فرهنگ به تعاملات بیشتری نیاز دارد و نمی‌توان با فعالانی که در این حوزه کار می‌کنند و حتی یک جلسه با آنان برگزار نشده، سند نوشت. چرا باید برای کسی که در کارگاهش مشغول به کار است، سند جامع تدوین کنند؟

وزیر میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی همچنین به برداشتن موانع صادرات صنایع‌دستی اشاره کرده است. باید مشخص شود چه چیزی را می‌خواهیم صادر کنیم. مهم است. مشکل اینجاست که فکر می‌کنند همه باید صنایع‌دستی را بخردن. زمانی صنایع‌دستی لازمه زندگی بود و امروز نیست. باید بررسی شود کسی که در غرب زندگی می‌کند و محصول فرهنگی می‌خرد، چرا اقدام به خرید یک محصول می‌کند. آیا صنایع‌دستی سنتی جایی در کنار دیزاین مدرنی که وارد خانه‌ها شده است، دارد؟ به‌عقیده من همه این موارد نیازمند زیرساخت و آموزش است.

سند جامع صنایع‌دستی با مشورت چه کسانی تدوین شده است؟

نمی‌کند یک مقاله بخواند، به آن مراجعه کند؟ کارآفرینان فکری پس از آنکه به مفهوم دیگری از خود دست یافتند متوجه شدند که شغل برای آنان حقی نمی‌آورد، به‌عبارتی این افراد دنبال شغل نیستند و به‌جای آن پی می‌برند که باید مشاغل از تعهد و ابتکار فردی سر در بیاورند. به‌عبارتی به‌کار گرفته شدن افراد توسط کارآفرینان نشان‌دهنده بینش آنان و توجه تمام‌عیارشان به پتانسیل‌های موجود است.

کارآفرینی فکری در کار و اندیشه جمعی با ایجاد هم‌افزایی و سرمایه فکری، رشته‌های مجزا را هدایت می‌کند و از مجموعه مهارت‌های فراوان بهره‌مند می‌شود. این کارآفرینان فقط از پژوهش‌های میان‌رشته‌ای آگاه نیستند بلکه فراتر از آن روابط شخصی درون حوزه‌ها را تا جای ممکن به‌کار می‌گیرند تا چشم‌انداز و بینش خود را بارور کنند. در صنایع‌دستی همکاری و کارگروهی وجود ندارد. این درحالی‌است که هنرمندان به‌دلیل مشکلات و هزینه‌های بسیار در کشورهای اروپایی از استودیومحوری عبور کردند. یکی دیگر از مسائلی که در آمریکا مطرح است، تولید بیش از اندازه هنرمندان است؛ چرا که انقدر به دانشجویان آموزش داده شده که آنان به یک تکسین تبدیل شده‌اند و

کتاب پدیده‌شناسی، هشدار، مقابله

«رضا شهبازی»، مدیرکل دفتر مخاطرات و مهندسی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور، می‌گوید موضوع گردوغبار یا هر پدیده طبیعی دیگری که جنبه مخاطراتی دارد، دارای بخش‌های مختلفی است: «یک بخش بر پدیده‌شناسی متمرکز است؛ به این معنا که اول باید آنها را از نظر علمی خوب شناخت. مرحله بعد پایش است که اگر درحال وقوع هستند، جامعه نسبت به آن هشیار باشد؛ برای مثال این مرحله شامل سامانه‌های هشیار

زود هنگام می‌شود. زمانی که پدیده، شناسایی و پایش می‌شود باید یا جلوی پدیده را گرفت یا با آن مقابله کرد یا سطح آماذگی جامعه را در جایی که امکان مقابله نیست، بالا برد. در هر کدام از این بخش‌ها فناوری نوین می‌تواند کارایی خاص خود را داشته باشد.» او توضیح می‌دهد که در حال حاضر در بخش پدیده‌شناسایی و شناسایی کانون‌های گردوغبار می‌خواهیم بدانیم که گردوغبار چیست و از کجا می‌آید: «برای پاسخ به این پرسش‌ها طبیعتاً فناوری‌های سنجش از راه دور و تصاویر

ماهواره‌ای به کمک ما می‌آید. چپستی این پدیده و ذرات آن بیشتر دانش ژئوشیمی و شناخت میکروسکوپی ذرات را می‌طلبد که از تکنیک‌های تصویربرداری و دانه‌بندی استفاده می‌شود؛ چراکه در روش تصویربرداری، میکروسکوپ معمولی نمی‌تواند به ما اطلاعات خوبی دهد و باید از میکروسکوپ الکترونی استفاده شود. در ارتباط با دانه‌بندی از روش‌های معمولی الک بدلیل ریز بودن داده‌ها نمی‌توان استفاده کرد و از دانه‌بندی لیزری استفاده می‌شود. همه اینها برای

ماهواره‌ای به کمک ما می‌آید. چپستی این پدیده و ذرات آن بیشتر دانش ژئوشیمی و شناخت میکروسکوپی ذرات را می‌طلبد که از تکنیک‌های تصویربرداری و دانه‌بندی استفاده می‌شود؛ چراکه در روش تصویربرداری، میکروسکوپ معمولی نمی‌تواند به ما اطلاعات خوبی دهد و باید از میکروسکوپ الکترونی استفاده شود. در ارتباط با دانه‌بندی از روش‌های معمولی الک بدلیل ریز بودن داده‌ها نمی‌توان استفاده کرد و از دانه‌بندی لیزری استفاده می‌شود. همه اینها برای

ماهواره‌ای به کمک ما می‌آید. چپستی این پدیده و ذرات آن بیشتر دانش ژئوشیمی و شناخت میکروسکوپی ذرات را می‌طلبد که از تکنیک‌های تصویربرداری و دانه‌بندی استفاده می‌شود؛ چراکه در روش تصویربرداری، میکروسکوپ معمولی نمی‌تواند به ما اطلاعات خوبی دهد و باید از میکروسکوپ الکترونی استفاده شود. در ارتباط با دانه‌بندی از روش‌های معمولی الک بدلیل ریز بودن داده‌ها نمی‌توان استفاده کرد و از دانه‌بندی لیزری استفاده می‌شود. همه اینها برای

ماهواره‌ای به کمک ما می‌آید. چپستی این پدیده و ذرات آن بیشتر دانش ژئوشیمی و شناخت میکروسکوپی ذرات را می‌طلبد که از تکنیک‌های تصویربرداری و دانه‌بندی استفاده می‌شود؛ چراکه در روش تصویربرداری، میکروسکوپ معمولی نمی‌تواند به ما اطلاعات خوبی دهد و باید از میکروسکوپ الکترونی استفاده شود. در ارتباط با دانه‌بندی از روش‌های معمولی الک بدلیل ریز بودن داده‌ها نمی‌توان استفاده کرد و از دانه‌بندی لیزری استفاده می‌شود. همه اینها برای

هاثیه کلهر |

روزنامه‌نگار |

کاهش اثرات بلایای طبیعی تکنولوژی در نقش منجی ظاهر می‌شود

یادداشت |

تکنولوژی روز دنیا هستند که هر کدام با ظرفیت‌هایی که دارند، در کم کردن اثرات بلایای طبیعی نقش دارند. وبسایت HCLTech در گزارشی با موضوع «۱۰ تکنولوژی که تأثیرات فزاینده طبیعی را کاهش می‌دهند» به چند نمونه از این فناوری‌ها اشاره کرده و مثال‌هایی از نحوه تأثیرگذاری آنها برای کاهش تبعات این فزاینده ارائه کرده است. اولین تکنولوژی‌ای که در این مطلب به آن اشاره شده، استفاده از فناوری‌ها در حوزه تجزیه و تحلیل داده‌های حجیم (کلان‌داده‌ها) یا همان Big Data Analytics است. این نوع از تحلیل شامل جمع‌آوری و بررسی حجم عظیمی از داده‌های بدست‌آمده از منابع مختلف است که می‌تواند تأثیر بسزایی بر مدیریت بحران داشته باشد. منبع این کلان‌داده‌ها از اطلاعات شخصی گرفته تا داده‌های پزشکی و موقعیت جغرافیایی را شامل می‌شود و هر یک از آنها می‌توانند برای نجات جان انسان‌ها در زمان وقوع بلایای طبیعی حیاتی باشند. یک نمونه از تجزیه و تحلیل کلان‌داده‌ها به کمک تکنولوژی در تحلیل همه‌گیری کرونا بود که توسط شرکت HCLTech به‌کار گرفته شد و به متخصصان کمک کرد تا با استفاده از آمار، نظریه کنترل، مدل‌سازی، شبیه‌سازی و... واکنش درستی به همه‌گیری نشان دهند. تحلیل کلان‌داده‌ها در این مقوله از یک‌سوی موجب افزایش آگاهی از وضعیت موجود در بحران کووید-۱۹ شد و از سوی دیگر، با تحلیل‌های پیش‌بینی‌کننده امکان تصمیم‌گیری آگاهانه‌تر را فراهم کرد.

– رایانش ابری (Cloud) و هوش مصنوعی (Artificial Intelligence) در زمان بحران، به‌ترتیب فضای ذخیره‌سازی و امکان دسترسی سریع به منابع محاسباتی را فراهم می‌کنند. هوش مصنوعی با خودکار کردن و بهینه‌سازی کارها به دانشمندان کمک می‌کند تا حجم عظیمی از داده‌ها را پردازش و تفسیر کنند. هوش مصنوعی در زمینه‌هایی مثل پیش‌بینی وضعیت آب‌وهوایی و تأثیر آب‌وهوا بر جمعیت نیز کاربرد دارد، اما شاید جذاب‌ترین و بدیع‌ترین کاربرد هوش مصنوعی این است که می‌تواند زلزله و سیل را به‌صورت خودی و تقریبی پیش‌بینی کنند. برای نمونه، متخصصان دانشگاه کرنل از یادگیری ماشینی (Machine Learning)، که از زیرمجموعه‌های هوش مصنوعی است، برای پیش‌بینی بهتر «زلزله‌های لغزشی آهسته» استفاده کرده‌اند. منظور از زلزله‌های لغزشی آهسته نوعی حرکت زمین‌ساختی با شدت بسیار کم است که می‌تواند ساعت‌ها یا حتی روزها طول بکشد. مواردی از پیش‌بینی سیل به کمک همین تکنولوژی را هم شاهد بوده‌ایم. در سال ۲۰۲۱ شرکت گوگل

توانست ۱۱۵ میلیون هشدار سیل برای ۲۳ میلیون نفر ارسال کند. این شرکت در نوامبر ۲۰۲۲ نیز سرویس پیش‌بینی سیل را به ۱۸ کشور دیگر ارائه کرد. احتمالاً تا امروز خبرهایی از هشدارهای زلزله که روی گوشی‌های دارای سیستم عامل اندروید یا سرویس‌های گوگل شنیده‌اید؛ شاید هم خودتان مستقیماً چنین هشدارهایی را دیده باشید. این هشدارها که از احتمال وقوع زلزله خبر می‌دهند، با استفاده از همین فناوری‌های مبتنی‌بر هوش مصنوعی کار می‌کنند که می‌توانند در شرایط پیش از بحران کمک‌کننده باشند. – شبکه ۵G که در حال حاضر جدیدترین فناوری تلفن همراه است، امکان اتصال سریع‌تر و مطمئن‌تر به اینترنت را فراهم می‌کند. این فناوری با سرعت بالا و تأخیر (latency) کمی که دارد، کارایی و به‌روبری دستگاه‌های متصل به اینترنت را به‌ویژه در مواقع اضطراری بهبود می‌بخشد. این فناوری ظرفیت‌هایی دارد که شرکت سوئدی اریکسون را مجاب کرده است با یک شرکت چینی همکاری کند تا از فناوری ۵G در مدیریت بحران استفاده کنند. این همکاری در راستای توسعه ۵G برای مدیریت بحران‌های مانند پیش‌بینی دقیق بلایای طبیعی، وقوع قابل مشاهده بلایا، اشتراک‌گذاری داده‌ها، هماهنگی برای فرماندهی در مواقع اضطراری و تخلیه بوقوع را شامل می‌شود.

۱- هواپیماهای بدون سرنشین (Drone) یکی از تأثیرگذارترین فناوری‌ها در هنگام بلایای طبیعی مانند زلزله، سیل و آتش‌گرفتگی جنگل‌ها هستند. این وسایل نقلیه هوایی می‌توانند تصاویری ۳۶۰ درجه از محل حادثه ارائه دهند و پیش از رسیدن امدادگران، کمک‌های پزشکی و لجستیکی را برای قربانیان تأمین کنند. ۲- همزاد دیجیتال (Digital Twin) احتمالاً جدیدترین فناوری در عرصه مدیریت بحران در بلایای طبیعی است. این فناوری یک مدل مجازی از یک شیء یا سیستم است که با استفاده از شبیه‌سازی، یادگیری ماشینی و استدلال کار می‌کند و به‌این‌ترتیب، امکان تصمیم‌گیری را فراهم می‌کند. همزاد دیجیتال، به‌عنوان یک مدل بسیار پیچیده مجازی، سه عنصر کلیدی دارد: ۱. یک شیء یا فرآیندی در دنیای واقعی؛ ۲. یک همزاد دیجیتال به‌شکل نرم‌افزار؛ ۳. داده‌هایی که آن شیء فیزیکی و مدل مجازی را به‌هم مرتبط می‌کند. از زمان همه‌گیر شدن ویروس کرونا، در شهرهای شاکی‌های و سنگاپور از همزاد دیجیتال استفاده می‌شود تا در تصمیم‌گیری، برنامه‌ریزی و واکنش به این همه‌گیری و شبیه‌سازی تأثیرات آن و همچنین اثرات بلایای طبیعی به‌کار گرفته شود. ۳- اینترنت اشیا (Internet of Things) علاوه‌بر

نرم‌افزارهای تحلیل‌گر و هوش مصنوعی به هشدارهای بوقوع کمک می‌کند. علاوه‌بر موارد گفته‌شده در این دو مرحله، مدیریت منابع آب روش مهمی است که در احیای تالابها و جلوگیری از خشک‌شدن آنها به‌کار گرفته می‌شود. در نشست‌هایی که سال گذشته درباره موضوع فناوری و غبار برگزار شده بود «آرزو اشرفی‌زاده» با اشاره به استفاده از فناوری‌های نو در پایش و کنترل تالاب‌ها گفته بود: «مشخص‌شدن حقایق تالابها و پایش آنلاین تالابها در حال پیگیری است. به‌گونه‌ای که ورودی آب را پایش کنیم. اما چالش است بدانیم که برگرداندن منابع آبی به این تالابها به‌سرعت موجب بازگشت شرایط اقلیمی و حیات به تالاب می‌شود. این پدیده خود پالایشی طبیعی می‌تواند مورد توجه قرار گیرد. استفاده از فناوری‌های هوش مصنوعی در موضوع تالاب نیز مورد توجه قرار گرفته است. لذا بر این باوریم اگر امروز در صالحیه چنین پدیده‌ای را می‌بینیم نتیجه زهکشی‌ها و توسعه ناپایداری است که در سال‌های اخیر انجام شده و باید به ریشه‌های مشکل توجه کرد تا شرایط را بتوانیم کنترل کنیم.»

انکون شهبازی، مدیرکل دفتر مخاطرات و مهندسی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور، درباره مدیریت منابع آب می‌گوید: «مهمترین موضوع، مدیریت منابع آب است. گردوغبارها معمولاً ناشی از تالاب‌های خشک‌شده، اراضی کشاورزی رهاشده و مراکز تخریب‌شده هستند که به زبان ساده آبی به آنها نرسیده است. در اینجا باید از فناوری‌های نوین در بسته مدیریت منابع آب از جمله مدیریت مصرف، انتقال، افزایش راندمان، حفظ حقایق تالابها و... بهره برد تا آب کمتری مصرف شود.» او ادامه می‌دهد: «موضوع بعدی این است که اگر پوشش گیاهی تخریب شده باشد، طبیعتاً باید احیا شود و در این‌باره هم روش‌های مدیریتی مختلف از جمله مدیریت آب در مراکز

وجود دارد.» نکته‌ای که شهبازی به آن اشاره می‌کند این است که در برخی از نقاط کمبود آب همیشه مسئله بوده و به‌همین دلیل پوشش گیاهی در آن به‌خوبی شکل نگرفته است: «بنابراین، باید از روش‌هایی استفاده کرد که از ایجاد گردوغبار جلوگیری شود. مانند ایجاد بادشکن‌ها که سرعت باد را کنترل می‌کند تا غبار بلند نشود. اگر نمی‌توانیم از طریق بادشکن غبار را کنترل کنیم، باید خاک را با ماده‌ای بپوشانیم تا مانع از بلند شدن آن شود و اینها تثبیت‌کننده‌ها یا اصلاح‌کننده خاک از جمله مالچ‌ها و مواد دیگر هستند که مالچ‌ها از جمله آن هستند. فناوری تولید تثبیت‌کننده‌های خاک هم روشی نوین است.» او می‌گوید در نقاطی که نمی‌توان هیچ‌کدام از این روش‌ها را به‌کار برد، تنها راه‌حل محافظت از سلامت مردمی است که در این نقاط زندگی می‌کنند: «بنابراین، استفاده از پنجره‌های عایق‌دار، سیستم‌های تهویه‌های مناسب و... می‌تواند به سازگاری مردم در این منطقه کمک‌کننده باشد.»

اما چقدر از این فناوری‌ها در حال حاضر استفاده می‌شود؟ شهبازی پاسخ می‌دهد: «بخشی از این فناوری‌ها تولید داخل و بخشی از آن تولید خارج از کشور است. روش‌هایی مثل تصاویر ماهواره‌ای از خارج از کشور به‌صورت رایگان در اختیار ما است، اما اگر خودمان ماهواره داشته باشیم، کنترلش در اختیار خودمان است.» او معتقد است فناوری‌هایی که در اختیار داریم، باتوجه‌به وسعت کانون‌های داخلی غبار کافی نیست: «در ایران تقریباً تمام این چرخه را داریم، اما به‌عنوان یک سرزمین با شرایط اقلیمی خشک و نیمه‌خشک و دارای این پدیده‌های جاری، به‌اندازه کافی چنین فناوری‌هایی را نداریم. بنابراین، نیاز است که خودمان به‌سمت تولید فناوری برویم.»

علی‌محمد طهماسبی: فقط تالاب شادگان یا هورالعظیم نیست که غبارخیز است و بخش‌های اطراف آن را هم شامل می‌شود. در نتیجه، وقتی غبار ایجاد می‌شود سنجنده‌ای که عدد غلظت را نشان می‌دهد، مشخص نمی‌کند که غبار مربوط به تالاب است یا اراضی اطراف آن

نگاه کارشناس |

شینا انصاری |

رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست |

پایش گردوغبار ضرورت‌ها و تنگناها

در دو دهه گذشته پدیده گردوغبار استان‌های زیادی از کشورمان را تحت‌تأثیر خود قرار داده است، به‌نحوی که در شرایط شدت گرفتن این پدیده، با توجه به نوع ایستگاه در نقاط مناسب و قرارگیری ایران در کمربند خشک کره زمین باعث شده است بخش‌هایی از کشور ما به‌طور پیوسته با آثار فرسایش بادی و گردوغبار یا منشأ داخلی و یا خارجی مواجه باشد. در سال‌های اخیر پدیده گردوغبار با منشأ عراق، سوریه و اردن، عربستان و حتی شمال آفریقا، ایران را تحت‌تأثیر قرار داده است و در برخی موارد به‌دلیل ریزندگی، تا دوام زمانی بیشتری داشته و سطح گسترده‌تری از کشور را دربر گرفته است؛ به‌نحوی که نواحی مرکزی و دامنه‌های جنوبی البرز هم از این پدیده متأثر می‌شود. اگرچه رخداد فرسایش بادی در کشور ما دارای سابقه است، ولی در سال‌های اخیر بنابه مجموعه دلایل و عواملی مانند وقوع خشکسالی‌ها و تغییر شرایط اقلیمی و همچنین عوامل انسان‌ساخت مانند تغییر در رژیم هیدرولوژیکی و مدیریت ناصحیح منابع آب، خاک، پوشش گیاهی و بهره‌برداری ناپایدار پدیده گردوغبار بسیار شدت گرفته است.

باتوجه‌به افزایش تواتر وقوع پدیده گردوغبار از دهه هشتاد شمسی در کشور، لزوم تهیه سند ملی و منطقه‌ای مقابله با این پدیده اهمیت پیدا کرد و به‌دلیل آن اقداماتی برای تدوین برنامه عمل ملی و منطقه‌ای با هدف تعیین سیاست‌های اجرایی، تکلیف ارگان‌ها، تشکیل ستاد مقابله با پدیده گردوغبار و همچنین تصویب آیین‌نامه‌های اجرایی دولت و نیز تهیه طرح‌های مدیریتی استان‌های درگیر گردوغبار در دستورکار قرار گرفت. در کنار تمامی این برنامه‌های مدیریتی که متکی به سیاست‌های داخلی و همکاری‌های بین‌المللی و منطقه‌ای است، موضوع پیش‌آگهی و پایش طوفان‌های گردوغبار از یک‌سو و سنجش و اندازه‌گیری ذرات معلق از سوی دیگر برای تصمیم‌گیری‌های مدیریتی و برنامه‌های کاهش (Mitigation) و سازگاری (Adaptation) با این پدیده که به‌نظر می‌رسد به‌دلیل جنگ‌ها و منازعات، تنش‌های سیاسی و خشکسالی‌ها در منطقه خاورمیانه و ایران روند افزایشی دارد، یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر است. بر این اساس، طی دو دهه گذشته ایستگاه‌های زمینی پایش کیفی هوا که پیشتر با هدف سنجش آلاینده‌های گازی هوا در شهرهای بزرگ و صنعتی مستقر بودند، با تمرکز بر اندازه‌گیری ذرات معلق کوچکتر از ۱۰ میکرون و کوچکتر از ۲.۵ میکرون با اولویت استان‌های در معرض گردوغبار راه‌اندازی شدند. این‌ها برای اندازه‌گیری کیفیت هوا از جمله ذرات معلق در زمره ابزار دقیق هستند. لذا صحت، دقت و ملاطحات اندازه‌گیری بسیار حائز اهمیت است. در فرایند اندازه‌گیری و پایش ذرات هواویز

(آتروسل‌ها) برای اطمینان از صحت اندازه‌گیری‌ها سه مؤلفه مهم را باید در نظر داشت. اول جامایی و مکان‌یابی ایستگاه‌ها است. ایستگاه‌های پایش باید باتوجه‌به نوع ایستگاه در نقاط مناسب و فواصل لازم از کانون‌ها و چشمه‌های گردوغبار و نیز کانون‌های جمعیتی و سکونتگاهی برای بررسی عوامل بهداشتی و سلامتی مستقر شوند. متأسفانه در برخی موارد بنا به ملاحظات مالی، امنیتی و... ایستگاه‌ها در نقاط نامناسبی نصب می‌شوند. مورد دوم این است که تجهیزات اندازه‌گیری باید از نظر فنی مورد تأیید باشند. در خرید تجهیزات همواره تأکید می‌شود تجهیزات باید استانداردهای معتبر بین‌المللی مثل استاندارد اتحادیه اروپا و یا آژانس حفاظت محیط‌زیست آمریکا (EPA) را داشته باشند. مورد بعدی کالیبراسیون دوره‌ای این تجهیزات است که به‌دلیل محدودیت اعتبارات سازمان‌ها و دستگاه‌های مسئول و نیز نبود امکان تأمین قطعات و مواد مصرفی به‌واسطه تحریم‌های ناعادلانه، گاه پایش‌های انجام‌شده دقت و صحت لازم را ندارند. شوربخانه یکی از آثار پنهان اما زیان‌بار تحریم‌ها بستن مسیر واردات فناوری از جمله فناوری‌های محیط‌زیستی به کشور است؛ البته فعال شدن شرکت‌های دانش‌بنیان و بومی‌سازی فرایندهای تولید و استفاده از توانمندی علمی دانشگاه‌های کشور تا حدی توانسته برخی مشکلات در پایش کیفیت هوا را مرتفع کند.

علاوه‌بر پایش گردوغبار از طریق ایستگاه‌های زمینی و تحلیل داده‌های پایش این ایستگاه‌ها، پایش‌های ماهواره‌ای و سنجش از دور نیز در پایش‌های کانون‌های گردوغبار با تفکیک مکانی بالا کاربرد وسیعی دارد. درواقع، پایش ماهواره‌ای به‌موازات داده‌های ایستگاه‌های زمینی و در تلفیق با آن، ابزارهایی ارزشمند برای پایش دقیق و علمی گردوغبار به‌ویژه شناسایی چشمه‌های گردوغبار، الگوی حرکتی آلاینده‌ها، غلظت و شدت آلودگی، و حتی پیش‌بینی حرکت آنها براساس مدل‌سازی‌های جوی هستند. داده‌هایی که می‌توانند مبنای تصمیمات به‌هنگام و مؤثر مدیریتی در برنامه‌های مقابله و سازگاری با پدیده گردوغبار محسوب شوند.

بی‌شک بهره‌گیری از روش‌های نوین پایش گردوغبار و ارتباط بیشتر مراجع علمی و دانشگاهی با بخش صنعت و محیط‌زیست و تمرکز بیشتر فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان و داخلی بر توسعه فناوری‌های محیط‌زیست و استفاده از تجربیات محیط‌زیستی عملیاتی دیگر کشورها در موضوعات مرتبط با پایش هواویزها، توفان‌های گردوغباری و اندازه‌گیری آلاینده‌ها و ذرات معلق می‌تواند حرکتی رو به جلو برای گذر از موانع و تنگناهای موجود باشد.

معرفی ساختگاه‌های تأیید شده برای احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر

مدیرکل دفتر پتانسیل‌سنجی و ارزیابی منابع تجدیدپذیر سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری برق ایران (ساتبا) گفت: بهترین ساختگاه‌های فنی و اقتصادی از میان فهرستی تأیید شده برای احداث نیروگاه خورشیدی به سرمایه‌گذاران معرفی می‌شود. به گزارش وزارت نیرو، مینرا غلامی درباره روند تعیین ساختگاه برای احداث نیروگاه‌های خورشیدی ادامه داد: تعیین دقیق شاخص‌های فنی و جغرافیایی مورد انتظار برای انتخاب بهترین ساختگاه‌ها شروع و مکاتبه با همه استانداردها و شرکت‌های برق منطقه‌ای و توزیع نیروی برق استان‌ها آغاز شده است. وی خاطر نشان کرد: در این مکاتبه علاوه بر درخواست معرفی ساختگاه‌های مورد نظر استان‌ها، فهرستی از ساختگاه‌های شناسایی شده ساتبا در حوزه انرژی خورشیدی به همراه برخی ملاحظات شبکه به‌عنوان فهرست پیشنهادی اولیه در اختیار آنها قرار گرفت. مدیرکل دفتر پتانسیل‌سنجی و ارزیابی منابع تجدیدپذیر ساتبا گفت: در ادامه همکاری این سازمان از طریق تعامل گسترده با نمایندگان مرتبط در استانداری‌ها، شرکت‌های برق منطقه‌ای، توزیع و ادارات منابع طبیعی استان‌ها با ارائه توضیح لازم و پشتیبانی فنی و کارشناسی، موفق به دریافت پاسخ‌ها به‌صورت جدایی از مشخصات دقیق هر ساختگاه مشتمل بر مشخصات جغرافیایی چندگوشه زمین، ملاحظات کلیدی و مؤثر مرتبط با موضوع اتصال به شبکه، شرایط تملک یا اجاره زمین و آمادگیون مجوز زیست‌محیطی ساختگاه‌ها و نقشه‌های جغرافیایی شدند. غلامی خاطر نشان کرد: به‌منظور انتخاب نهایی ساختگاه‌ها و تعیین اولویت بر اساس نیاز شبکه در جلساتی با مدیران عامل و متخصصان شرکت‌های برق منطقه‌ای و توزیع نیروی برق و شرکت توانیر برگزار شد که در آن ساختگاه‌ها باتوجه به شرایط اتصال به شبکه و نیاز شبکه، مجدداً پالایش شده و ساختگاه‌های با ظرفیت کل قریب به ۱۳ هزار مگاوات به دست آمد. مدیرکل دفتر پتانسیل‌سنجی و ارزیابی منابع تجدیدپذیر ساتبا افزود: در نهایت مدلی جامع با توجه به شاخص‌های پتانسیل انرژی خورشیدی، شرایط اتصال به شبکه، وضعیت زمین (توپوگرافی و مقرر تملک)، مجاورت با زیرساخت‌های مودرنیاز، سهولت اخذ مجوزهای قانونی و برنام‌های توسعه‌ای استان توسعه داده شده که طی آن بهترین ساختگاه‌های فنی و اقتصادی از میان فهرست تأیید شده فوق احصا و برای احداث نیروگاه خورشیدی به سرمایه‌گذاران معرفی می‌شود. غلامی گفت: بر اساس قوانین و مقررات حاکم بر واگذاری زمین در کشور، متقاضی باید همه فرایندهای اخذ مجوز و تحویل زمین را راسا پیگیری کند و بعضاً در صورت بروز مشکل در واگذاری زمین باوجود توافق قبلی، همکاری لازم برای انتخاب ساختگاه جایگزین متنظر توسط ساتبا و مراجع استانی صورت می‌گیرد. وی افزود: ساتبا برای شناسایی ساختگاه‌های آتی نیروگاه‌های خورشیدی قصد دارد از کمک شرکت‌های مشاور برای بررسی‌های فنی و اقتصادی لازم و تعیین محدودیت‌ها و موانع واگذاری استفاده کند. این موارد نیز در همکاری استانداردها و سازمان‌های ذی‌ربط ازجمله سازمان محیط‌زیست، سازمان امور اراضی و سازمان منابع طبیعی و آب‌خیزداری انجام خواهد پذیرفت.

ایران (۶)

بخش‌هایی از استان البرز در زمره پرفروندترین مناطق ایران قرار دارند

استان البرز، یک ورشکسته آبی

بیشینه فرونشست در ساوجبلاغ به ۲۹ سانتی‌متر در سال می‌رسد

جوجه‌کرسی که روی دو استان البرز و قزوین لم داده، یکی از شدیدترین فرونشست‌ها در کل ایران را در سر خود پروارنده است. در ساوجبلاغ استان البرز مناطقی وجود دارد که با ۲۹ سانتی‌متر نشست زمین در سال، در رتبه سوم پرفروندترین مناطق ایران قرار می‌گیرد. این درحالی‌است که اگر مؤلفه‌های جمعیت و مساحت را به محاسباتمان اضافه کنیم، این استان رتبه نخست ورشکستگی آبی را از آن خود می‌کند. همچنین، لکه عظیم فرونشست در پایین‌دست سد و دریاچه طالقان بازگوکننده تکرار الگویی است که پیش‌ازین در فرونشست‌های تهران، ورامین، فرودگاه امام‌خمینی و نقاط دیگری از ایران مشاهده کرده بودیم. گزارش «پیام ما» از فرونشست در استان البرز را بخوانید.

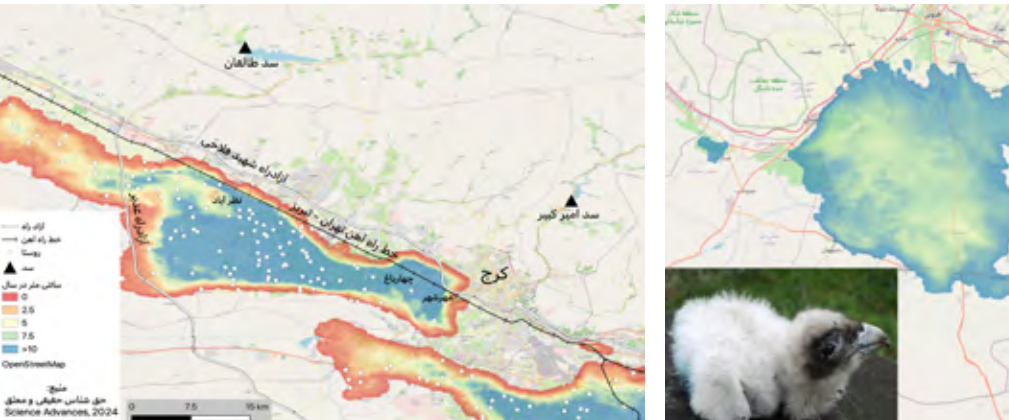
به جوجه‌کرسی چندروزه در شکل شماره ۱ نگاه کنید. مظلوم و ناتوان به‌نظر می‌آید، اما اگر طول نوک تا دمش به ۱۱۶ کیلومتر برسد و در حال نوک زدن به محمدشهر کرج باشد چه؟ اگر پایش را روی شهر شهتاد گذاشته باشد، باز هم می‌پندارید که بی‌آزار است؟ در شکل شماره ۱ شمایی کلی از این جوجه غول‌پیکر را می‌بینید که نوکش را تا کرج رسانده و دمش روی تانکستان قرار گرفته است. این جوجه‌کرسی، یعنی همان لکه فرونشستی

فراد احمدی | خبرنگار

موقعیت مکانی بخشی از راه‌آهن تهران-تیریز (حدود ۱۹ کیلومتر) و آزادراه غدیر روی نواحی یا گرادیان فرونشستی بالا قرار دارد که یعنی ریسک تخریب، شکست و ترک‌خوردگی بناها و زیرساخت‌ها بیشتر است

شکل شماره ۲ نقشه فرونشست در استان البرز

است. در نقشه شماره ۲، فرودگاه بین‌المللی پیام را نیز می‌بینیم که جایی بین دو فرونشست تهران و البرز واقع شده است. در نقشه شماره ۲ مکان دو سد امیرکبیر و طالقان جانمایی شده است. الگویی که در گزارش‌های پیشین درباره مشاهده لکه‌های فرونشستی در پایین‌دست سدها و آب‌بندها بیان شده بود، اینجا برای این دو سد نیز قابل مشاهده است. پیشتر در گزارش مربوط به فرونشست تهران درباره ارتباط سد امیرکبیر با فرونشست غرب تهران و ارتباط سد ماملو با فرونشست دشت ورامین توضیحاتی ارائه دادیم و اکنون باز هم یک لکه فرونشستی بزرگ را در استان البرز ملاحظه می‌کنیم که در پایین‌دست سد و دریاچه طالقان پدید آمده است. این سه سد و فرونشست‌های پایین‌دست آن را می‌توانید در شکل شماره ۳ ببینید.

براساس برآوردهای حاصل از داده‌های فرونشست زمین در ایران که در مقاله‌ای با عنوان «کشف اثرات کاهش سطح سفره‌های آب زیرزمینی: تحلیل سنجش از دور فرونشست زمین در ایران» (Science Advances) منتشر شد، با وجود اینکه استان خراسان‌رضوی با کاهش حدود ۳۸۰ میلیون مترمکعب در سال آب زیرزمینی، رتبه نخست ایران را در تنش آبی و نابودی منابع آب زیرزمینی در اختیار دارد، اگر میزان از دست رفتن منابع آب زیرزمینی را برحسب مساحت استان‌ها محاسبه کنیم، استان البرز صاحب رتبه نخست ورشکستگی آبی در کشور خواهد شد. براساس آمار اعلامی شرکت مدیریت منابع آب ایران در سال ۱۴۰۳، تعداد ۱۹ هزار و ۹۷۸ حلقه چاه در استان البرز به ثبت رسیده است.

همچنین براساس این مقاله حداقل ۱۴ میلیون نفر از مردم ایران به‌نوعی در معرض خطرهای مستقیم ناشی از فرونشست زمین هستند. در این میان حدود یک میلیون نفر در مناطق با گرادیان فرونشست بالا زندگی می‌کنند که خطرات ناشی از فرونشست بیشتر است. حدود ۹۵ درصد از این جمعیت در استان‌های تهران، البرز، فارس، خراسان‌رضوی و جزو استان‌های پرخطر کشور محسوب می‌شود.

شکل شماره ۳ موقعیت فرونشست‌ها و سدهای بالادست

وزارت راه و شهرسازی
سازمان بندار و دریانوردی
اداره کل بندارودریانوردی استان هرمزگان

آگهی فراخوان شناسایی و ارزیابی کیفی مشاور

شماره: ۱۸/عمران ۱۴۰۳/۱

P.M.O

اداره کل بندار و دریانوردی استان هرمزگان در نظر دارد خدمات مشاوره با موضوع ذیل را از روش QCBS به مشاور واجد شرایط واگذار نماید.

انجام خواهد شد و لازم است مشاوران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در فراخوان محقق سازند بدیهی است در صورت عدم انجام فرایند در سامانه مذکور پیشنهاد ارائه شده به صورت فیزیکی مورد قبول واقع نمی‌گردد.

۸ زمان و محل بازگشایی پاکت ارزیابی کیفی:
مهلت بررسی اعلام‌ها: یک هفته پس از آخرین روز بازگشایی پاکت الکترونیکی در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد ایران).

۹ برای کسب اطلاع بیشتر در خصوص اسناد با تلفن‌های ۰۷۶-۳۲۱۲۳۶۰۸ و ۰۷۶-۳۲۱۲۳۶۰۸ تماس حاصل فرمایید.

۱ کارفرما: اداره کل بندار و دریانوردی استان هرمزگان
۲ موضوع: انجام خدمات مشاوره ژئوتکنیک و مقاومت مصالح و استقرار دو واحد آزمایشگاه کنترل کیفی در بندر شهید رجایی
۳ نوع گواهی نامه رشته، تخصص و پایه مورد نیاز: حداقل پایه ۲ تخصص ژئوتکنیک از گروه تخصص‌های مشترک
۴ مبلغ برآورد: ۲۶۸٫۴۷۵٫۸۱۰٫۳۶ ریال
۵ مدت اجرای کار: ۲۴ ماه
۶ محل، زمان و مهلت دریافت اسناد ارزیابی: متقاضیان شرکت در فراخوان می‌توانند از تاریخ ۱۴۰۳/۷/۳۰ تا مورخ ۱۴۰۳/۸/۷ روز دوشنبه ساعت ۱۴:۰۰ با مراجعه به سایت www.setadiran.ir نسبت به دریافت (خرید) رایگان اسناد اقدام نمایند.

شرکت توسعه منابع انرژی توان

آگهی مناقصه عمومی

مناقصه شماره ۴۰۳۷۴

شرکت توسعه منابع انرژی توان در نظر دارد قالب C.O.S به همراه بومپ مذاب C.O.S مورد نیاز خود را با شرایط زیر از طریق برگزاری مناقصه عمومی و از شرکت‌های واجد شرایط تدارک نماید. لذا از متقاضیان دعوت به عمل می‌آید جهت تهیه اسناد و تحویل پاکت‌های مربوط به مناقصه برابر روش زیر اقدام نمایند.

۱ ارائه ضمانتنامه بانکی معادل ۵ درصد مبلغ پیشنهادی در پاکت دربسته
۲ ارائه سابقه فعالیت، اساسنامه، روزنامه رسمی و مشخصات کامل اعضای هیات مدیره
۳ تاریخ دریافت اسناد مناقصه: ۵ روز از انتشار آگهی
۴ آخرین مهلت ارسال پیشنهادات: ساعت ۱۵ روز دهم از انتشار آگهی
۵ بهای اوراق مناقصه: مبلغ ۵۰۰/۰۰۰ ریال واریز به حساب جاری طلایی ۱۱۷۷۸۰۰۶۲۶۸۰۲ بانک سپه شعبه شهید چمران بنام شرکت توسعه منابع انرژی توان
۶ محل تهیه اسناد و تحویل پیشنهادات: خیابان پاسداران، نرسیده به میدان نوبنیاد، ابتدای بزرگراه شهید بابایی، شرکت توسعه منابع انرژی توان، معاونت بازرگانی
۷ به پیشنهادهایی که فاقد سپرده کمتر از میزان مقرر، چک شخصی و پیشنهادهایی که پس از انقضای مهلت مقرر در آگهی واصل شود مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد.
۸ شرکت توسعه منابع انرژی در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات مختار است.
۹ قیمت‌های ارائه شده فقط به صورت تحویل درمقد (CPT)، (CFR)، و یا (FOB) و بصورت ارزی مورد قبول خواهد بود.
۱۰ سایر اطلاعات و جزئیات مربوط به این مناقصه در اسناد مناقصه مندرج می‌باشد.
۱۱ تلفن هماهنگی: ۰۲۱۲۲۵۸۶۲۲۱
۱۲ شناسه آگهی: ۱۸۰۹۱۵۶ - م الف: ۲۵۹۳

شرکت توسعه منابع انرژی توان

آگهی مفقودی

جواز اسلحه شکاری گلوله‌زنی مدل ۸ تیر نیمه اتوماتیک به شماره بدنه ۳۸۴۲۸ احمد پاک بخت فرزند میرزا خان به شماره ملی ۰۷۱۰۹۶۶۳۲ و شماره شناسنامه ۲۱۷ مفقود گردیده است و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد
لرستان

آگهی مفقودی

اسل سند کمپانی و برگ (شناسنامه مالکیت) و کارت موتورسکلت ۱۷۵ مدل ۱۳۸۷ به شماره انتظامی ۸۱۱۶۰۵۶۴ و شماره موتور* ۱57FM1 *05057135 و شماره و NDR *** 125B8757953 مفقود گردیده فاقد اعتبار می باشد
دزفول

آگهی مفقودی

برگ سبز تراکتور - کشاورزی به شماره پلاک ۳۸۸ ک ۴۶ ایران ۳ و شماره موتور LF5W181T و شماره شاسی F00544A1 بنام گلپایهر مرادی ساکی مفقود گردیده است و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد
لرستان

